

WIADOMOŚCI KRAKOWSKIE

Wspólny organ dzienników krakowskich:

„Czas”, „Głos Narodu”, „Goniec Krakowski”, „Nastroszony Koryciec Codzienny”, „N. Reforma”, „N. Dziennik” — na czas strajku drukarzy krakowskich.
Wydawca i red. odpow. i Michał Konopiński.

Nr. 16.

Kraków, Sobota 4 listopada 1922 r.

Nr. 16.

Niebezpieczna agitacja komunistów na Górnym Śląsku.

Sojusz wyborczy „niezależnych” socjalistów w Polsce z Scheidemanowcami i niemieckimi komunistami.

Katowice, 2 listopada.

Półka część Górnego Śląska od dłuższego czasu jest podmiotowana zorganizowaną, bardzo energiczną agitacją komunistyczną. Główna jej kwatery znajduje się po stronie niemieckiej Śląska, mianowicie w Gliwicach, gdzie się drukuje „Prawda” bolszewicka, rozrzuca następnie po polskiej stronie Śląska i po całej Polsce, gdzie się masowo drukuje wszystkie odesłany i broszury komunistyczne. W Gliwicach działa „Centralny komitet partii komunistycznej w Polsce”, złożony ze zbierów i agitatorów z całego obszaru Rzeczypospolitej, a więc z Warszawy, Łodzi, Białegostoku, Włocławka, Radomia, Kiszewo i t. d. Rząd niemiecki obciąża tych agitatorów strasząc ażeby i dalej im wszelkie paszporty krajowe oraz zagraniczne. Do tych wyrotowych agitatorów należą między innymi para zbierów oraz płatnych kurjerek z Polski. Ci Gliwicz ampują się bihuale komunistyczną przez granicę do Katowic i do Królówk. Buty, skąd sądzą specjali kurjerzy i kurjerci przewożą je do Krakowa, Sosnowca, Częstochowy i Warszawy, Lublina, Łodzi, Białegostoku i t. d. Liczne gliwicz dysponują albrzymimi sumami, które otrzymują z Berlinu i Moskwy, to też ich wydawnictwa są za bezcen sprzedawane. Do tych wydawnictw dokładają misiecznie miliony.

Na polskiej części Górnego Śląska propaganda komunistyczna odbywa się jedynie i tajnie, a zamiary jej stają się coraz groźniejsze. Propaganda komunistyczna łącznie ze spadkiem waluty i drożyzną dośię się już przyjmują. Niemcy tj propagandę popierają. Procz miejscowych agita-

torów robotę komunistyczną prowadzą tutaj przyjeżdżający „apostolowie” z całej Polski.

„Niezależni socjaliści” w Polsce (Dr Dobromir) idą solidarnie z tymi komunistami i wzajemnie się popierają, ablawiam są to zamaskowani komunisty, o czym świadczą ich odesłany oraz nazwiska działaczy i kurjerek. Partia Drobnera, który jest częstym gościem w Katowicach, nie przebrza w środkach, aby jej ambity przywódcą za wszelką cenę został poseł. W kołach politycznych na G. Śląsku znane są autentyczne dokumenty, które tę partię mocno kompromitują. Wynika z nich, że zawarł ona sojusz wyborczy na G. Śląsku z Scheidemanowcami i w Katowicach w dniu 22 sierpnia br.) i sojusz wyborczy z niemieckimi komunistami (w Gliwicach dnia 27 października).

Mimo wszystko na szczęście lista niezależnych socjalistów na polskiej części Górnego Śląska została w ostatniej chwili z powodu wewnętrznych nieporozumień wycofana...

Tak jawni komunisty jak i zamaskowani t. j. „niezależni socjaliści” w agitacji niczem się nie różnią, jawnie dają do ujęcia waluty w swoje ręce, do przewrotu, do zakurzenia... Ta propaganda stanowi ogromne niebezpieczeństwo dla praworządnych stosunków na G. Śląsku i w całej Polsce, dokąd się z Katowic szacy ten antpaństwowy jad. Propaganda ta ustawicznie anercybizuje robotników przyrotowych i do nieobliczalnych w skutkach wywołuje. Jest to wbyłnie szatyfakowna szach, sprzeciwiające państwu i bolszewizm, którzy za wszelką cenę utrudniają konsolidację wewnętrznych naszych stosunków. Im bowiem większa anarchia u nas, im państwo nasze słabsze, tem lepiej dla nich, dla ich antypolitycznej rozkładowej polityki.

W a s s.

Mussolini na czele rządu.

Kraków, 2 listopada.

Na politycznym horyzoncie Włoch bliższy — niewiadomo jeszcze — nowa gwiazda, czy też tylko meteor. Benito Mussolini, który rozpiął zapomocą bezprzykładnego ultimatum gabinetu Facy, włożył wieki królów i stanął na czele rządu. W swoje silne ręce ujął prezydium gabinetu, i tudzież dwie najważniejsze listki: ministrowa spraw wewnętrznych i ministrowa spraw zagranicznych. Mussolini, który był tegim dziennikarzem, stał się następnie jeszcze leższym przywódcą, mas i organizatorem ludowej sily zbrojnej, która ujął w karby wojskowego regulaminu o mistrzynie-biblijnym zakroju. „Nasze stronnictwo — powiada ów regulamin — jest zawsze sily zbrojna na usługach Boga, każdy z nas bowiem składa przysięgę, że idzie na służbę Boga i Włoch. Zolnierz faszyzowski z duszą, przepelnioną mistycyzmem, oparty na niezachwytnej wierze, ożywiony niezłomną wolą, gardzący oportunizmem i lichorotnością, gotowy jest do poświęceń, świadom strasnej powagi swojego postawienia, mającego na celu ratowanie wspólnej macierzy. Faszyzma sta tylko obowiązki. Ma tylko jedno prawo: spełnianie obowiązków i madowania się tem spełnianiem”.

Mussolini przebył strona, czy też może bardzo spóźniła droga, zanim doszedł do obecnego celu, który prawdopodobnie nie przywykał mu odrazu. Pierwotnie był zwolennikiem bojownictwa socjalizmu, ażeby nagle stał się jego nieprze-

blaganym wrogiem. Gdy w latach 1919 i 1920 powstał ruch bolszewiczny w przemysłowych centrach Włoch północnych, wystąpił Mussolini przeciwko ruchowi komunistycznemu i położył mu kres również szybko jak anegrecznie. Stłumiwszy ruch komunistyczny, zwrócił się przeciwko socjalistom. Faszyści demolowali socjalistom przeszło 500 budynków, wszystkie drukarnie i redakcje, składy współdzielcze i burm stowarzyszeń. Zniszczenie zromy komunizmu stało się dla faszyzów listem dotychczasym oświecenia i jaskrawym naduty odzyskanych. Mussolini coraz więcej umjował w dłoń swój rządu nad Włochami. Czynił to z ogromnym talentem reżyserskim, umiając grać na uczuciach mas, jak nikt inny we Włoszech, nie wylądając nawet d'Annunzio. Batalion kobiet wiał go w Neapolu podczas deflady z uniesieniem, na które zdola się zdobyć tylko Włoszka z południa. A kiedy przechodziły sprawne oddziały zbrojne faszyzów, rozlegały się okrzyki: „Allala”, jakimi wiałły swych wódców frańcyli greckich bohaterów. A Mussolini stał na trybunie wykopanej pod morzem głów ludzkich, odziany w czerną kurtkę, obok niego zaś zajął miejsce szefizny Garibaldi. W tej kuzali czarnej powstał Mussolini na audyencję do króla, którego zapewnił o swojej wierności dla tronu.

Mussolini stał się dyktatorem Włoch. Mógł się pokusić o posiedb na rzymski Kapitol, ale slegnął tylko po prezydenturę gabinetu. Obją-

wszy ster rządu, będzie musiał okazać, że umie nie tylko obalać rządy że czy słaba, ale także tworzyć rządy dobre i mocne. Mussolini agitator i pogromca komunistów musi dać przykład twórczych zdolności mego stanu. To jest stoli jeszcze muzyką przyszłości.

Faszyzowska rada czterech zarządza demobilizację faszyzów, którym podziękowała za okazaną dotąd karność. Niestety telegramy donoszą o takich faktach, jak spalanie rejestrów w socjalistycznym biurze pośrednictwa pracy w Rzymie, jak spalanie biblioteki socjalistycznej „Avanti” w Medjolanie, jak wywołanie starz z ludnością na jednym z przedmieść rzymskich, gdzie zabiło 8 osób. Dławienie prasy niewygodnej, tj dzienników „Il Mondo”, „Epoca”, „Il Paese”, musi również ustać. Jeżeli akcja faszyzów ma być — jak się oni sami wyrażają — „disciplinatisima”, to muszą oni przestrzegać usilnie nakazów praworządności, teraz zwłaszcza, gdy stoją na czele rządu.

Rząd faszyzów we Włoszech.

Rzym. (AW). 70.000 faszyzów demonstrowało wczoraj przed 5 godziną w Rzymie. Potem specjalnymi pociągami odjechali oni do swych miejsc zamieszkania.

Rzym. (AW). Mussolini zarządził demobilizację faszyzów.

Rzym. (AW). Pisma włoskie donoszą, że Mussolini nie zamierza rozwiązywać obecnie izby, chyba, gdyby mu robiła trudności.

Rzym. (AW). Wczoraj przejął Mussolini urządowanie w Ministerjum spraw zagranicznych, gdzie konferował przez czas dłuższy z Szanownym...

Rzym. (AW). Mussolini wystosował do amerykańskiego podsekretarza Hughesa bardzo serdeczne depesze, w której wyraża nadzieję przyjacielskiej współpracy na polu gospodarczym i kulturalnym.

Rzym. (AW). Dzisiejszy dzień zaznaczył się w całym Włoszech lokalnymi starcami. W Rzymie obsadzili faszyści siedzibę socjalistycznego związku i czynnie zniewały dyrektora „Tribuny”.

Rzym. (AW). Mussolini odbył konferencję z funkcjonarjami oraz z szefem wydziału służby bezpieczeństwa. Uczestnicy obrad zaznaczyli, że wewnętrzne położenie stało się polepsza.

Ambasadorowie włosci ustępują.

Berlin. (PAT). Ambasada włoska donosi: Należymy się do utworzenia się nowego rządu wskiego zgodził ambasador włoski w Berlinie senator Frassini ze względu na zmienioną sytuację polityczną swą dymiję.

Wiedeń. (PAT). „Neue Freie Press” donosi z Paryża: Mussolini wystosował do wielkiego posła w Paryżu hr. Strozzi następującą depeszę: Zwołaj Pański ustąpienia, zanim Pan poznał mój program polityki zagranicznej, muszę wzywać za skł mologaryjny i niestosowny. W izbie przedstawię mój program i wzywam Pana formalnie, aby Pan spradował dalej swój urząd, albowiem niesprawianie rządów trudności w chwili obecnej powinno być wyrazem głęboko odczutego obowiązku narodowego.

Program Mussoliniego.

Rzym. (Telel.) dn. 2 listop. Mussolini przygotował już swą mowę, która wyobli na pierwszym posiedzeniu izby. Na tem posiedzeniu będzie także wniksiony projekt ustawy o zmianie ordynacji wyborczej. Po wchwaleniu tej ustawy, nastąpi rozwiązanie izby. Nowe wybory odbędą się w marcu r. 1923.

NADSZEDŁ NOWY TRANSPORT
wdrożony z KONSTANTYNOPOLA
Ceny przystępne!

DIWANÓW PERSKICH
I. BLIUBAUM, Kraków, ul. Dietłowska 81. Telefon 2083.

20-30 blacharzy kwalifikowanych
poszukuje na stałe zatrudnienie „Metal”,
Fabryka wyrobów metalowych Spółka z o. p.
Bydgoszcz, Promenada 26.

KOMUNIKAT.

W dniu 3. października 1922 roku, odbyło się w lokalu Spółki przy ul. Bielskiego 5 we Lwowie V Zwyczajne Walne Zgromadzenie **CHODOROWA**, Akc. Tow. dla przemysłu cukrowniczego w Chodorowie, które uchwało przewalutować dotychczasowy kapitał akcyjny, wynoszący Mp. 63,000,000 — podzielony na sztuk 450,000 akcji po im. wartości Mp. 140 — każda,

do wysokości Mp. 450,000,000 —

przez podniesienie imiennej wartości każdej akcji na Mp. 1000 — drogą przestemplowania akcji.

Towarzystwo zamierza wywyższyć całkowitą sprawność rafinerii cukru w Chodorowie i przerabiać w niej oprócz surowca z własnych buraków, także i surowiec zakupiony w innych cukrowniach oraz wybudować magazyny w Chodorowie na cukier surowy i rafinadę. Tow. zamierza również wybudować magazyn na dworcu we Lwowie.

Zwiększające się ustawicznie trudności robotnicze, skłoniły Towarzystwo do zakupienia w Czechosłowacji urządzenia patentowanego „ELFA”, które służyć ma do mechanicznego wyładawania buraków z wagonów za pomocą prądu wody.

Z inwestycjami temi wiąże się również projekt finansowego połączenia się z jedną z obduwujących się surowcami w dawnej Kongresówce, na granicach Małopolski. Celem pokrycia powyższych inwestycji, uchwalono wspomnianą walne zgromadzenie nie podwyższyć przewalutowany jak wyżej kapitał akcyjny o dalszych Mp. 250,000,000

do wysokości Mp. 700,000,000 —

a odnośna uchwała Walnego Zgromadzenia akcjonariuszy przesłana już została do Ministerstwa do zatwierdzenia.

Młodzież akademicka w obronie swojego kolegi.

Z kół akademickich otrzymujemy następujące oświadczenie, zapoznanne wiernie podpiłkami:

Pod tytułem: „Do wiadomości Kół akademickich w Krakowie” zamieścił drukarz krakowski w „Naprzodzie” w Nr. 245 artykuł zakończony pytaniem pod adresem PP. Akademików: **Czy postępowanie łamiącym strajków Bolta et Como, liczące z godnością honoru akademickiego i czy zechcecie Panowie sprawą tą nieco się zainteresować?**

Owsem, zainteresowaliśmy się i rzecz zbadaliśmy z wynikiem następującym:

Drukarnia „Prawy” była przed wojną drukarnią nieliczną. Mimo to jej właściciel, ks. dr. Kądzioła opłacał personal według norm każdorazowego cennika. Wyzyskując tę okoliczność reprezentanci „Związku” zwrócili się do ks. Kądzioły, aby — skoro wynagradza swój personal zgodnie z postulatami organizacji składaczy pisma — korzystał także i z tych dogodności, jakie organizacja zapewnia w właścicielom drukarni, którzy jej cennik opłaca. Ks. Kądzioła dał się do podpisania cennika nakłonił i wkrótce doświadczył „dogodności” organizacji w kilku... wubychłych w międzyczasie strajkach. Ostatniego cennika organizacji składaczy pisma ks. Kądzioła nie przyjął, ale wydawnictw swoich nie zamieszczał i nadal je drukuje, t. zn., że drukarnia „Prawy” stała się automatycznie znowu nieliczną i w stosunku do organizacji ma zupełnie wolne ręce. Tyle co do drukarni.

Pen Bolt, dziś student medycyny, jest wychowankiem Zakładu ks. Markiewicza w Mieście Piastowem. Zakład ten był i jest urzędowo uprawniony do prowadzenia drukarni i wydawania i pracowników świadectw kwalifi-

kacyjnych. Na podstawie takiego to świadectwa zgłosił się swego czasu kolega Bolt do drukarni „Prawy”, by mógł zarobować i kładzieć się. Wtedy to zorganizowani PP. składacze pisma oświadczyli, że z P. Boltem nie będą pracowali. Wobec tego ks. Kądzioła po czął na własną rękę zabiegać o przyjęcie Kol. Bolta do organizacji. Na staranie te organizacja odpowiadała odmownie i odjechał przez to kol. Bolta chleb i możność dalszych studiów. Obecnie z automatycznym przesłaniem drukarni „Prawy” do rządu nielicznikowych, otworzyła się dla kol. Bolta znowu sposobność zarobkowania na dalsze studia, do czego ma zupełnie prawo.

Wobec oczywistości, że skoro ktoś do pewnej organizacji nie należy, nie może podpaść zarzutowi niesolidarności z nią, konstataujemy:

- 1) że kol. Bolt stając dziś do pracy nie łączy zobowiązania, bo żadnego na siebie nie wziął;
- 2) że pójście w Go publicznie mianem „łamiąc strajki” opiera się na cyniczności, bo świadomemu kłamstwu;
- 3) że artykuł pomieszczony przez drukarnię w „Naprzodzie” daty rozmyslnie do wypaczenia opinii o ludziach i stosunkach; — a wreszcie
- 4) że co do kwestii kwestii honoru, to jest on całkowicie po stronie kol. Bolta zarówno w jego charakterze wykwalifikowanego składacza pisma jak i akademika.

Tyle dla uzupełnienia zadając apelowi drukarzy wyjaśnić rzeczowych, pod które kładziemy nasz podpis.

Kraków, d. 31/10 1922.

Podpisane arkuszem do przejrzania w redakcji „Wiad. Krakow.”.

Sz. Prenumeratorów dzienników które wychodziły przed strajkiem w Krakowie, a obecnie złączyły się w **Wiadomościach Krakowskich**, prosimy o nadsyłanie prenumeraty do poszczególnych wydawnictw.

* Prenumerata „Czasu”, „Głosu Narodu”, „Nowej Reformy” wynosi miesięcznie 2200 Mp., z przesyłką, lub dostawą w kraju 2.600 „ z granicą 4.000 „
Prenumerata „Gońca Krakowskiego”, „Ilustr. Kurjera Godziennego”, „Nowego Dziennika” wynosi miesięcznie:
z odnośniami i zamiejscową: 3.000 Mp.
bez odnośniami 2.700 „

Wiadomości bieżące.

Kraków, 3 listopada.

Pracownicy państwowi grożą strajkiem.

We Lwowie odbył się 29 października kongres pracowników państwowych Małopolski w sali Rady miejskiej. Po referatach i odczytanej dyskusji uchwalono rezolucję stwierdzającą kategorycznie, że w razie nieuwzględnienia przez rząd krótkoterminowych postulatów w terminie bezwzględnym, związek reprezentujący ogół funkcjonariuszy Małopolski będą bezwzględnie zmuszone udeżyć w nieopisanym trybem hamowania tendencjom ogółu, do proklamowania bąd manifestacyjnego bąd długotrwałego strajku powszechnego, daleń rzucić z ogółu pracowników państw. wszelką odpowiedzialność za dalszą ich taktykę i kroki, wreszcie dochość awaryjnych stosunków, pogwałconych przez rząd nie-ukonywaniem obowiązujących ustaw na drodze strajku do Trybunału administracyjnego. Wskazano uchwalili kongres ledogłębnie opodatkować wszystkich pracowników państwowych na koszt dalszej akcji kwota, którą ma oznaczyć komitet organizacyjny.

Z życia Polaków w Rumunii.

W ostatnich dniach września b. r. odbyły się wybory delegatów do Polskiej Rady Narodowej w Rumunii. Na razia dokonano wyboru w Bessarabii i na Bukowinie. Wybory w starem królestwie mają się odbyć w najbliższym czasie po zorganizowaniu tamtejszego zwiolu polskiego. Dalszy zjazd delegatów odbył się 9 października w Czerniowcach przy współdziałaniu około 100 uczestników. Na zjeździe tym dokonano wyboru prezydium i wydziałów wykonawczych dla poszczególnych prowincji. Prezesem rady nadzorczą wybrany został p. Tytus Czerkowski z Banitowa, właśc. dóbr, zastępcami Aleks. Skibinewski z Hilboki, inżynier Alojzy Friedal z Czerniowca i dr. Giuckie z Bessarabii; gen. sekretarzem został p. Kamieniecki z Czerniowca.

Wetrzymanie ruchu nocnego na granicy wschodniej.

Ze Skłata donoszą do lwowskiej „Gazety Porannej”:
W związku z ostatnimi zdarzeniami we Wschodniej Małopolsce wogóle, a w pogranicznych powiatach w szczególności, tutejszy powiatowy starosta p. Michalski wydał rozporządzenie, mocą którego wetrzymano się wszelki ruch zarówno pieszy jak i kołowy po ulicach, drogach i placach publicznych w porze nocnej, a mianowicie: po wsioch od 7 godziny wiecz., zaś w miastach od 9 godziny aż do 5 godz. rano.
Niestosując się do tego rozporządzenia będą zatrzymywani i odstawiani do starostwa przez ukaranych. Wszczęszenie te obowiązują w całym obszarze powiatu skłatackiego aż do Trybunału i wyjątkiem jedynie dni wyborów do Sejmu i Senatu, tj. 5 i 12 listopada br.

